

Økonomisk Politik

December 2024

Formål med den økonomiske politik

Målet med den økonomiske politik er:

At kommunens økonomi senest i 2030 er i strukturel balance, således at kommunens ordinære driftsresultat kan dække anlæg, afdrag og balanceforskydninger i den 4-årige budgetperiode.

Det betyder, at den samlede likviditetsændring i budget 2030-2033 ikke er negativ.

Målet søges opnået med en række principper og sigtepunkter, som er enkle, konkrete, handlingsorienterede og realiserbare. Principperne og sigtepunkterne omhandler følgende økonomiske forhold:

De vigtigste økonomistyringsprincipper	2
Overholdelse af økonomiaftaler mellem KL og regeringen	2
Gennemsnitlig kassebeholdning	3
Resultat af ordinær drift.....	3
Indtægtsbudgetter.....	3
Driftsbudgetter	4
Anlægsbudgetter.....	4
Langfristet gæld	5
Råderum	5
Garantistillelse	6

De vigtigste økonomistyringsprincipper

Halsnæs Kommune ønsker en sammenhængende, retvisende og gennemsigtig økonomistyring, der skal skabe en stabil og robust økonomi, så der ikke er behov for genåbning af budgettet.

Derfor efterleves følgende økonomistyringsprincipper:

- Der budgetteres realistisk ved budgetlægningen
- Service-, anlægs- og likviditetsudfordringer håndteres i forbindelse med budgetlægningen
- Som hovedregel meddeles der ikke tillægsbevillinger til nye aktiviteter i løbet af året
- Tillægsbevillinger finansieres via kassebeholdningen

Overholdelse af økonomiaftaler mellem KL og regeringen

Manglende overholdelse af økonomiaftaler kan medføre sanktioner for både Halsnæs Kommune og andre kommuner. Halsnæs Kommune ønsker at bidrage til kommunernes samlede overholdelse af aftalerne.

Servicerammen

- Kommunernes samlede serviceramme overholdes ved at overholde den af KL udmeldte serviceramme for Halsnæs Kommune inkl. kommunens andel af eventuelle løbende justeringer.

- Der afsættes en bufferpulje på 1% af serviceudgifterne med modpost under balanceforskydninger. Dette skal imødegå risikoen for sanktioner ifm. servicerammeoverskridelser i budgetåret samt opretholde den fremtidige serviceramme.
- Ved udsigt til overskridelse af servicerammen i budgetåret skal der hurtigst muligt tages stilling til konkrete budgettilpasninger.
- Kun fælleskommunale hensyn kan begrunde, at servicerammen overskrides.

Anlægsrammen

- Kommunernes samlede anlægsramme overholdes under hensyntagen til kommunens eget anlægsbehov.

Skatterammen

- Kommunernes samlede skatteramme overholdes under hensyntagen til kommunens egen økonomiske balance.

Gennemsnitlig kassebeholdning

Sigtepunktet for den gennemsnitlige kassebeholdning er 2.550 kr. pr indbygger. Det svarer til ca. 80 mio. kr. med den forventede befolkning på 31.539 primo 2025.

Ved vedtagelsen af budgettet skal den gennemsnitlige kassebeholdning overholde sigtepunktet i slutningen af den 4-årige budgetperiode.

Den gennemsnitlige kassebeholdning skal så vidt muligt overholdes på ethvert tidspunkt i budgetperioden. Dette kan dog afviges af hensyn til strategiske og langsigtede økonomiske hensyn herunder ekstraordinære nødvendige investeringer.

Resultat af ordinær drift

For at opnå strukturel balance skal det ordinære driftsresultat dække udgifter til anlæg, afdrag og balanceforskydninger.

Sigtepunktet er, at der etableres et resultat af ordinær drift hvert år på 100 mio. kr. På sigt vil det være tilstrækkeligt til at dække et anlægsbudget på 80 mio. kr. (jf. nedenfor vedr. anlægsbudget), afdrag og balanceforskydninger.

Indtægtsbudgetter

Budgettering af indtægter skal følge økonomistyringsprincippet om realistisk budgetlægning. Følgende principper er derfor gældende for kommunens indtægtsbudgetter:

Skatter, tilskud, udligning, driftsindtægter og eksterne tilskud

- Der budgetteres ikke med indtægter, som er behæftet med stor usikkerhed.
- Det mest sandsynlige særtilskud budgetteres, men revurderes hvert år

- De mest sandsynlige efterreguleringer vedr. midtvejsregulering, grundskyld og selvbudgettering budgetteres, men revurderes, hvert år
- Eksterne tilskud (puljemidler, fondsmidler mv.) budgetteres kun samtidig med alle relaterede udgifter herunder kommunens forventede egenfinansiering. Det gælder både tilskud som tildeles til driften, og tilskud som tildeles til anlægsprojekter.

Salg af kommunale ejendomme

Salg budgetteres med den forventede minimumspris, og afledte salgsudgifter skal altid budgetteres samtidig med salgsindtægten.

Salg af ejendomme som en del af et samlet projekt:

- Ejendomssalg, som er en integreret del af et samlet projekt, budgetteres kun, hvis udgifterne til projektet budgetteres samtidig.

Salg af grunde ifm. strategisk jordkøb og efterfølgende salg:

- Salg af grunde budgetteres først, når Byrådet godkender at salget igangsættes, og der enten samtidig eller tidligere er blevet afsat budget til byggemodning.

Øvrige forventede salgsindtægter:

- Salg af ejendomme i andre sammenhænge budgetteres først samtidig med at Byrådet godkender, at salget igangsættes.

Driftsbudgetter

Budgettering af driftsudgifter skal følge økonomistyringsprincippet om realistisk budgetlægning. Følgende principper er derfor gældende for kommunens driftsbudgetter:

- Afspejler det gældende service- og aktivitetsniveau
- Byrådets beslutninger
- KL's skøn for Pris- og lønudviklingen
- Kommunens forventede befolkningsudvikling
- Gældende lovgivning

Anlægsbudgetter

Budgettering af anlæg skal følge økonomistyringsprincippet om realistisk budgetlægning. Følgende principper er derfor gældende for kommunens anlægsbudgetter:

De budgetterede anlægsudgifter herunder de anlægsrelaterede udgifter på driften skal sikre:

- Tilstrækkelige kommunale anlæg og ejendomme
- Løbende investeringer i vedligehold så værdien af anlæg og ejendomme fastholdes
- Udvikling af anlæg og ejendomme

Målsætningen for anlægsbudgettet er netto (udgifter og indtægter i alt) 80 mio. kr. Målet kan overskrides ifm. nødvendige investeringer, hvis anlægsbudgettet reduceres tilsvarende i andre år indenfor den 4-årige budgetperiode.

De enkelte anlægsprojekter pris- og lønreguleres hvert år, så de afsatte anlægsbudgetter er realistiske.

Der afsættes altid budget til afledt drift.

Anlægsinvesteringer budgetlægges 12 år frem for at have en langsigtet anlægsplanlægning.

Langfristet gæld

For at frigive råderum fra gældsafvikling til drift og anlæg skal den langfristede gæld nedbringes mest muligt.

Den langfristede gæld består af:

- Lån i Kommunekredit undtaget indefrosne ejendomsskatter
- Gæld vedr. indefrosne feriemidler
- Leasingforpligtelser

Senest i 2030 er målet en langfristet gæld på 11.000 kr. pr. indbygger, der i årene indtil 2035 skal nedbringes yderligere til 7.000 pr indbygger.

Lånoptagelse kan ske til udgifter, som giver automatisk låneadgang (som hovedregel energibesparende investeringer og køb af flygtningeboliger).

Lånoptagelse kan også ske, hvis der modtages lånedispensation. Lånoptagelsen skal dog knyttes til anlægsrelaterede udgifter.

Større driftsanskaffelser med flere års levetid finansieres via finansiel leasing, som dermed påvirker servicerammen og likviditeten ligeligt over anskaffelsernes levetid.

Byrådet tager i forbindelse med budgetlægningen stilling til, om der skal søges lånetilsagn fra de lånepuljer, som er indeholdt i økonomiaftalen. Uanset om Byrådet ønsker at optage yderligere lån, giver låndispensationer prioriteringsrum i forhold til at stille garantier og frigive deponerede midler i budgetåret.

Råderum

Der fremskaffes råderum til imødegåelse af demografiske udfordringer, andre udefra kommende udfordringer samt politiske omprioriteringer, ved at der i forbindelse med hver budgetproces fremlægges effektiviserings- og reduktionsforslag til driftsbudgettet for i alt 1,5% af driftsbudgettet.

Både effektiviserings- og reduktionsforslagene vil indgå i den politiske budgetproces.

For at sikre et retvisende flerårsbudget, der viser de kommende års reelle økonomiske udfordringer, budgetteres der ikke med effektiviserings- og reduktionspuljer, men alene med konkrete og besluttede effektiviserings- og reduktionsforslag.

Garantistillelse

Garantier gives som udgangspunkt kun til:

- Almene boliger
- Kystsikring og digelag
- Forsyningsvirksomheder
- §60 selskaber

Disse garantier stilles iht. lånebekendtgørelsen, lov om almene boliger mv., lov om kystsikring samt diverse lovgivninger vedr. forsyningsområderne.

Andre garantier gives kun, hvis helt ekstraordinære forhold gør sig gældende.

Halsnæs Kommune

Rådhuspladsen 1
3300 Frederiksværk
Telefon 4778 4000
www.halsnaes.dk